

Hallituksen esitys Eduskunnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luottolaitostoiminnasta annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkilakia ja sijoituspalveluyrityksistä annettua lakia.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan useita vähäisiä, pääasiassa teknisiä tarkistuksia asiakasriskirajoitusten, vaka-varaisuuslaskennan ja salassapitosäännösten osalta.

Säästöpankkilaissa olevaa tytäryhtiösulautumista koskevaa säännöstä ehdotetaan selvennettäväksi.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia ehdotetaan täydennettäväksi säätämällä osuus-

pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten yhteisvastuun jatkumisesta tilanteissa, joissa jäsenluottolaitos sulautuu yhteenliittymän ulkopuoliseen luottolaitokseen tai asetetaan selvitystilaan.

Kiinnitysluottopankkilakiin ehdotetaan liittäväksi kiinnitysluottopankin korko-, maksuvalmius- ja valuuttariskin rajoittamista koskevat säännökset.

Sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin tehtäisiin vähäisiä, pääasiassa luottolaitoslakiin ehdotettuja muutoksia vastaavia tarkistuksia.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993, jäljempänä luottolaitoslaki) säädetään muun muassa luottolaitoksen määritelmästä, luottolaitoksen toimilupavelvollisuudesta ja toimiluvan edellytyksistä, luottolaitoksille sallitusta liiketoiminnasta, tilinpäätöksestä, talletussuojasta, suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista, maksuvalmius- ja vakavaraisuusvaatimuksista, asiakkaansuojasta sekä pankkisalaisuudesta. Luottolaitoslailta pantiin täytäntöön direktiivit, jotka on sittemmin yhdistetty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi 2001/12/EY luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta, sekä neuvoston direktiivi 86/635/ETY pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä.

Sijoituspalveluyritysten osalta vastaavista asioista säädetään sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996), kuitenkin siten, että luottolaitoslain tilinpäätöstä, suuria asiakasriskejä ja vakavaraisuusvaatimusta koskevia säännöksiä sovelletaan laissa olevan viittaussäännöksen nojalla sellaisenaan myös sijoituspalveluyrityksiin. Sijoituspalveluyrityksiä koskeva lainsäädäntö perustuu neuvoston direktiiviin 93/22/ETY sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 97/9/EY sijoittajien korvausjärjestelmästä sekä neuvoston direktiiviin 93/6/ETY sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä, joista viimeksi mainittua sovelletaan myös luottolaitoksiin.

Liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankkilaissa (1502/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) sekä hypoteekkiyhdistyksistä annetussa laissa (936/1978) säädetään lisäksi kunkin yhteisömuodon osalta erikseen luottolaitoksen perustamisesta, sulautumisesta, jakautumisesta, liiketoiminnan luovutuksesta,

vapaaehtoisesta toimiluvasta luopumisesta sekä purkamisesta. Kiinnitysluottopankkilaissa (1240/1999) säädetään lisäksi kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittaville luottolaitoksille asetettavista erityisvaatimuksista.

Luottolaitoslainsäädäntöä on luottolaitoslain 1 päivänä tammikuuta 1994 tapahtuneen voimaantumisen jälkeen muutettu useaan otteeseen. Merkittävimmät muutokset koskevat sijoituspalveluyrityksiä koskevan direktiivin panemista täytäntöön lailla 570/1996, neuvoston direktiivin 95/26/ETY (ns. post-BCCI –direktiivi) panemista täytäntöön lailla 949/1996, talletusten vakuusjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/19/EY täytäntöönpanemista lailla 1229/1997, muun muassa osakeyhtiölain muutosten ja uuden tilintarkastuslainsäädännön huomioon ottamista lailla 1340/1997 sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevan lainsäädännön voimaansaattamista lailla 45/2002. Lisäksi jo ennen luottolaitoslakia voimassa olleet liikepankkilaki, säästöpankkilaki ja osuuspankkilaki uusittiin kokonaan edellä mainituilla laeilla 1501/2001, 1502/2001 ja 1504/2001. Myös kiinnitysluottopankkilakia on muutettu lailla 1244/2000 vastaamaan paremmin kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vaatimuksia.

Eduskunnan käsiteltävänä on lisäksi parhaillaan hallituksen esitys luottolaitoslain muuttamiseksi (HE 33/2002), jossa ehdotetaan tarkistettavaksi muun muassa luottolaitostoiminnan määritelmää ja muiden yritysten oikeutta yleisövarainhankintaan koskevia säännöksiä. Esitys sisältää lisäksi säännösehdotukset muun muassa luottolaitoksen oikeudesta asiamiehen käyttöön palvelujen tarjonnassa ja talletuspankin velvollisuudesta tarjota asiakkaalle peruspankkipalveluja. Mainitussa esityksessä ehdotetuilla säännöksillä pantaisiin täytäntöön myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/46/EY sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta.

Lainsäädännön nopean muutostahdin joh-

dosta luottolaitoslainsäädäntöön on jäänyt useita epätarkkuuksia, jotka on syytä viivytyksettä korjata lainsäädännön johdonmukaisuuden ja selkeyden varmistamiseksi. Lisäksi kiinnitysluottopankkilain soveltamisesta saadut kokemukset osoittavat, että lainsäädäntö ei edelleenkään täysin vastaa kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vaatimuksia kiinnitysluottopankin riskienhallinnalle asetettavista vaatimuksista. Tämä vaikeuttaa olennaisesti kiinnitysluottopankkien ulkomaista varainhankintaa ja vaarantaa siten kiinnitysluottopankkien toimintaedellytykset.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Esityksen yleiset tavoitteet

Esityksen tavoitteena on korjata luottolaitoslainsäädäntöön jääneet epätarkkuudet. Lisäksi esityksellä pyritään edistämään kiinnitysluottopankkien toimintaa, erityisesti niiden ulkomaista varainhankintaa, sekä helpottamaan kansainvälisten luottolaitoskonsernien vakavaraisuusraportointia.

2.2. Vakavaraisuuslaskentaa ja suuria asiakasriskejä koskevat ehdotukset

Vakavaraisuusraportoinnin yksinkertaistamiseksi luottolaitoslakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan ulkomainen tytäryritys voidaan vakavaraisuuslaskennassa ottaa huomioon tytäryrityksen kotivaltion vakavaraisuussäännösten mukaisesti. Lisäksi luottolaitoslain vakavaraisuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan täydennettäväksi lisäämällä lakiin viittaus sijoittajien korvausrahastoon ja Arvopaperikeskuksen rahastoihin, koska niiden riskipaino vakavaraisuuslaskennassa voidaan asettaa tavallisia yrityksiä alhaisemmaksi sen johdosta, että ne ovat julkisen valvonnan alaisia.

Suuria asiakasriskejä koskevia luottolaitoslain säännöksiä ehdotetaan tarkistettavaksi pääasiassa direktiivin 2000/12/EY vaatimusten tarkemmaksi huomioonottamiseksi.

Luottolaitoslaissa olevaa ensisijaisten omien varojen määritelmää ehdotetaan täydennettäväksi säännöksellä, jonka mukaan ensisijaiseen omaan pääomaan luettavien rahoit-

tusvälineiden ehdot olisi etukäteen saatettava Rahoitustarkastuksen hyväksyttäväksi. Säännös on tarpeen myöhempien laintulkintaongelmien välttämiseksi ja se yhdenmukaistaisi tältä osin ensisijaisiin omiin varoihin ja toissijaisiin omiin varoihin sovellettavia periaatteita.

2.3. Salassapitosäännöksiä koskevat ehdotukset

Luottolaitoslaissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa olevia salassapitosäännöksiä ehdotetaan tarkistettavaksi, koska lain nykyisen sanamuodon epätarkkuus sallii tulkin, jonka mukaan salassa pidettäviä tietoja voitaisiin luovuttaa myös sellaisille konsolidointiryhmän ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien ulkopuolisille konserniyrityksille, joille ei ole säädetty vastaavaa salassapitovelvollisuutta kuin muille tietojen saamiseen oikeutetuille. Salassapitovelvollisuuden alaisten tietojen luovuttamista ei ole tarkoitettu sallia tällaisille muuta kuin rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittaville yrityksille.

Salassapitosäännöksiä täydennettäisiin lisäksi uuden osuuskuntalain (1488/2001) voimaantulon johdosta viittauksella osuuskuntalain 7 luvun 6 §:n mukaiseen harvainsuuskunnan jäsenten oikeuteen tutustua osuuskunnan kirjanpitoon ja muuhun aineistoon.

2.4. Osuuspankkien yhteenliittymää koskevat ehdotukset

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia ehdotetaan täydennettäväksi säätämällä osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten yhteisvastuusta myös niissä tilanteissa, joissa jäsenluottolaitos sulautuu yhteenliittymän ulkopuoliseen luottolaitokseen tai purkautuu. Ehdotetuilla säännöksillä varmistettaisiin, että yhteenliittymän taloudellinen asema ei heikenny, vaikka yhteenliittymässä tapahtuisi merkittäviä rakenteellisia muutoksia.

2.5. Kiinnitysluottopankkien riskienhallintaa koskevat ehdotukset

Kiinnitysluottopankkilakia ehdotetaan täy-

dennettäväksi vastamaan paremmin kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vaatimuksia säätämällä laissa nykyistä tarkemmin kiinnitysluottopankin riskienhallinnalle asetettavista vaatimuksista. Ehdotuksen mukaan kiinteistö- ja julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien luottojen tai muiden varojen yhteenlasketun kirjanpitoarvon tulisi aina olla suurempi kuin näiden joukkovelkakirjalainojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo. Lisäksi kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuuksista vähintään 90 prosenttia tulisi olla laissa tarkemmin määriteltäviä asuntoluottoja, jollei joukkovelkakirjalainan ehdoissa toisin määrätä. Lakiin lisättäisiin myös säännökset kiinnitysluottopankin korko-, maksuvalmius- ja valuuttariskin rajoittamisesta.

3. Esityksen vaikutukset

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, säästöpankkilakiin ja sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin ehdotetut muutokset selkeyttäisivät lakeja ja lisäisivät siten oikeusvarmuutta. Lisäksi ulkomaisten yritysten yhdistelyä vakavaraisuuslaskennassa koskeva ehdotus helpottaisi luottolaitosten vakavaraisuuslaskelmien laatimista ja merkitsisi siten kansainvälisille luottolaitoskonserneille jonkin verran kustannussäästöjä.

Ehdotetut osuuspankeista ja muista osuus-

kuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muutokset edistäisivät osaltaan osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuuden säilymistä.

Ehdotettu kiinnitysluottopankkilain muutos mahdollistaisi suomalaisten kiinnitysluottopankkien liikkeeseenlaskemien joukkovelkakirjalainojen luottoluokituksen nostamisen korkeammalle tasolle ja edistäisi siten ratkaisevasti kiinnitysluottopankkien toimintaedellytyksiä.

Esityksen taloudelliset vaikutukset yrityksiin eivät ole määrällisesti arvioitavissa, mutta välittömät vaikutukset jäävät kaiken kaikkiaan suhteellisen vähäisiksi lukuun ottamatta kiinnitysluottopankkilain muutosesitystä, joka parantaisi ratkaisevasti suomalaisten kiinnitysluottopankkien toimintaedellytyksiä kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Siitä on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, Rahoitustarkastukselta, Suomen Pankilta, Suomen Pankkiyhdistykseltä, Osuuspankkikeskus – OPK Osuuskunnalta, Paikallisosuuspankkiliitolta, Säästöpankkiliitolta ja Arvopaperinvälittäjien Yhdistykseltä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki luottolaitostoiminnasta

69 §. *Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin direktiivin 12/2000/EY artiklan 1 kohdan 24 mukaisesti koko asiakasriskikäsitteen ulkopuolelle jätettävistä eristä. Tällaisia eritä ovat arvopapereiden tai valuuttan ostosta tai myynnistä syntyvät vastuut siihen saakka, kunnes kauppa on selvitetty ja maksettu. Direktiivin mukaisesti asiakasriskikäsitteen ulkopuolelle jäisivät kuitenkin ainoastaan sellaisista valuuttakaupoista synty-

neet erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä 48 tunnin kuluessa maksusta, sekä vastaavasti sellaisista arvopaperikaupoista syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta, riippuen siitä, kumpi näistä toteutuu aikaisemmin. Lisäksi asiakasriskikäsitteen ulkopuolelle jäisivät erät, jotka 75 §:n nojalla vähennetään suoraan omista varoista.

Pykälän 2 momentissa nykyisin olevat poikkeukset siirrettäisiin 70 §:ään, koska direktiivin mukaan poikkeukset koskevat ainoastaan asiakasriskien sisällyttämistä mainitussa pykälässä säädettyihin rajoituksiin,

mutta ei itse asiakasriskin käsitteeseen. Tästä seuraa erityisesti se, että tällaiset erät olisi raportoitava tämän pykälän mukaisesti suurina asiakasriskeinä, jollei Rahoitustarkastus tämän pykälän 5 momentin nojalla siinä säädettyissä rajoissa toisin määrää, vaikka erät saadaankin jättää huomioon ottamatta 70 §:ssä säädettyjä rajoituksia laskettaessa.

70 §. *Asiakasriskejä koskevat rajoitukset.* Nykyisin 69 §:n 2 momentissa olevat säännökset siirrettäisiin 70 §:ään uudeksi 4 momentiksi. Nykyisestä laista poiketen momentissa tarkoitetut poikkeukset koskisivat ainoastaan erien huomioon ottamista pykälässä tarkoitettuja rajoituksia laskettaessa, mutta ei raportoitaessa suuria asiakasriskejä 69 §:n nojalla. Momentin 1, 2 ja 4 kohta vastaisivat nykyistä lakia. Lisäksi poikkeussäännöstä täydennettäisiin direktiivin 2000/12/EY artiklan 49.7 kohtien n, o ja s mukaisesti siten, että pykälässä tarkoitettuja rajoituksia laskettaessa ei otettaisi huomioon saamia, joiden vakuutena on talletus tai siihen rinnastettava muu arvopaperi lainan antaneessa luottolaitoksessa tai sen emo- tai tytäryrityksessä (ehdotettu 3 kohta), sellaisia alle vuoden pituisia sitovia luottolupauksia ja niihin rinnastettavia sitoumuksia, jotka voidaan irtisanoa ehdoitta (5 kohta), kiinnitysluottopankkilaisissa tarkoitettuja julkisyhteisö- ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja niihin rinnastettavia ulkomaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (6 kohta) eikä muita saamia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joiden vakuutena on Rahoitustarkastuksen hyväksymiä, helposti rahaksi muutettavia arvopapereita (7 kohta). Säästöpankkien ja osuuspankkien yhteenliittymään kuulumattomien osuuspankkien asiakasriskirajoituksia laskettaessa ei viimeksi mainitun kohdan nojalla myöskään otettaisi huomioon näillä pankeilla niiden keskusrahallaitokselta olevia saamia.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa ehdotetaan nykyisen lain 69 §:n 2 momentin 3 kohtaa vastaavasti säädettäväksi, että osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen asiakasriskejä laskettaessa yhteisöt, jotka osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:n 1—3 momentin mukaan muodostavat yhteenliit-

tymän, rinnastettaisiin konsolidointiryhmään kuuluviin luotto- ja rahoituslaitoksiin ja palveluyritykseen. Osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten asiakasriskirajoituksia laskettaessa saataisiin siten jättää huomiotta edellä ehdotetun 4 kohdan perusteella asiakasriskit, jotka kohdistuvat yhteenliittymään kuuluviin muihin yhteisöihin.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa säädettäisiin nykyistä Rahoitustarkastuksen omaksumaa käytäntöä vastaavasti, että laskettaessa tässä pykälässä säädettyjä rajoituksia, asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaajaan, jos toinen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Lisäksi momentissa sallittaisiin luottolaitoksen ottaa huomioon myös Rahoitustarkastuksen hyväksymät ehdot täyttävän luottojohdannaissopimusten asiakasriskiä alentava vaikutus. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi ainoastaan sellaisiin luottojohdannaissopimuksiin, jotka täyttävät kansainvälisessä käytännössä yleisesti hyväksytyt ehdot.

73 §. *Ensisijaiset omat varat.* Pykälään 1 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että momentissa tarkoitetut pääomallinat voitaisiin lukea ensisijaisiin omiin varoihin ainoastaan, jos Rahoitustarkastus on hyväksynyt pääomallinan ehdot. Säännöksen tarkoituksena on varmistua etukäteen siitä, että pääomallinan ehdot täyttävät laissa säädetyt vaatimukset. Rahoitustarkastus voisi ehtoja hyväksyessään ottaa lain mukaisissa rajoissa huomioon myös sellaiset kansainvälisten valvontasuositusten ensisijaisille omille varoille asettamat vaatimukset, joiden tarkoituksena on varmistua, että yksityiskohtaisilla sopimusehdoilla ei kierretä näiden vaatimusten tarkoitusta. Tällaisia lain kiertämisen välttämiseksi asetettuja tarkempia vaatimuksia on kansainvälisissä suosituksissa asetettu erityisesti pääomallinan takaisinlunastukselle ja koronnostolausekkeille sen varmistamiseksi, että ensisijaisilta omilta varoilta edellytettävä pysyvyys voidaan myös käytännössä turvata. Rahoitustarkastus ei voisi asettaa määrällisiä rajoituksia laissa säädetyt vaatimukset täyttävien pääomallainojen hyväksymiselle, mutta Rahoitustarkastuksen tulisi sille kuuluvan yleistehävän mukaisesti ohjata luottolaitoksia vapaaehtoisesti noudattamaan

kansainvälisesti hyväksytyjä periaatteita myös siltä osin, kuin kansainvälisissä suosituksissa on asetettu määrällisiä rajoituksia pääomallainoille tai muille innovatiivisille pääomainstrumenteille. Kansainvälisissä suosituksissa tarkoitettuja ehtoja sisältävien pääomallainojen määrän rajoittamista suositusten mukaisesti voitaisiin edistää myös sääntämällä 31 §:ssä olevan valtuutuslainsäädännön nojalla valtiovarainministeriön asetuksessa ensisijaisen oman pääoman rakenteen tarkemmasta ilmoittamisesta tilinpäätöksen liitetiedoissa. Ehdotettua momenttia vastaavia periaatteita sovellettaisiin myös Rahoitustarkastuksen hyväksyessä 9 kohdan nojalla pääomallainoihin rinnastettavia muita niin sanottuja hybridipääomainstrumentteja luettavaksi ensisijaisiin omiin varoihin.

76 §. *Varojen riskiryhmittely.* Pykälän II ryhmän 1 a kohtaa täydennettäisiin viittauksella sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun sijoittajien korvausrastoon, arvopaperimarkkinalain (495/1989) 4 a luvun 7 §:ssä tarkoitettuun selvitysrastoon ja arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) 18 §:ssä tarkoitettuun kirjausrastoon, koska mainitut rahastot vastaavat luonteeltaan lainkohdassa nykyisin mainittua talletussuojarahastoa.

78 c §. *Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset.* Pykälän 2 momentissa oleva pykäläviittaus muutettaisiin vastaamaan edellä 69 §:ään ehdotettuja muutoksia.

Pykälän 4 momentissa olevat ecu- ja markkamääräiset rajat muutettaisiin euromääräisiksi.

79 a §. *Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin vakavaraisuuslaskennan yksinkertaistamiseksi säännös, jonka mukaan Rahoitustarkastus voisi antaa luvan siihen, että konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen yrityksen omat varat sekä saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset voidaan ottaa huomioon ulkomaisen yrityksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi sellaisiin ulkomaisiin yrityksiin, joiden kotivaltion vakavaraisuuslaskentaa koskeva lainsäädäntö vastaa olennaisilta osiltaan Suomen lainsäädäntöä esimerkiksi sen johdosta, että valtio on pannut täytäntöön vakavaraisuuslaskentaa kos-

kevat Euroopan yhteisön direktiivit.

81 §. *Vakavaraisuudesta ja suurista asiakasriskeistä johtuvat voitonjaon rajoitukset.* Pykälän otsikkoa tarkistettaisiin vastaamaan paremmin pykälän sisältöä, koska siinä säädetään vakavaraisuusvaatimuksesta johtuvan voitonjaon rajoittamisen lisäksi asiakasriskirajoituksista johtuvasta voitonjaon rajoittamisesta.

94 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälän 3 momenttia täsmennettäisiin siten, että se koskisi ainoastaan sellaisia konserniyrityksiä, joita koskee laissa säädetty salassapitovelvollisuus. Ehdotetulla muutoksella varmistettaisiin, että salassapitovelvollisuuden alaisia tietoja ei voitaisi antaa sellaisille konserniyrityksille, joka voisi luovuttaa tietoja edelleen minkään salassapitosäännösten estämättä. Tällaisia konserniyrityksiä, joille tietoja ei voisi luovuttaa, olisivat käytännössä muuta kuin rahoitus- tai vakuustustoimintaa harjoittavat konserniyritykset.

Pykälän 7 momenttiin lisättäisiin yhdenmukaisesti osakeyhtiölakia koskevan viittauksen kanssa viittaus uuden osuuskuntalain 7 luvun 6 §:ään, jossa säädetään harvainosuuskunnan jäsenen tarkastusoikeudesta. Säännöksen soveltaminen olisi, kuten osakeyhtiömuotoisten luottolaitostenkin osalta, ristiriidassa tässä pykälässä säädetyn salassapitovelvollisuuden kanssa.

1.2. Säästöpankkilaki

68 §. Vuoden 2002 alusta voimaan tullessa säästöpankkilaisissa ei ollut tarkoitus muuttaa aikaisempaa käytäntöä, jonka mukaan säästöpankin hallitus ja osakeyhtiön hallitus voivat sopia säästöpankin kokonaan omistaman osakeyhtiön sulautumisesta säästöpankkiin. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että tämä periaate käy laista ilmi nykyistä selvemmin.

1.3. Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista

3 §. Pykälän 1 momentissa oleva epäjohdonmukaisuus korjattaisiin vastaamaan 13 §:ää, jonka mukaan jäsenyyttä keskusyhteisössä voi hakea 1 momentissa mainittujen pankkien lisäksi niiden yhteisesti omistama

luottolaitos. Korjauksen johdosta 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

7 §. Pykälän 4 momentissa oleva virheellinen prosenttimäärä (500 %) muutettaisiin vastamaan aikaisemmassa laissa ollutta prosenttimäärää (1200 %). Lisäksi korjattaisiin pykälän 6 momentissa oleva virheellinen pykäläviittausta.

13 §. Pykälää täsmennettäisiin siten, että pykälässä mainituilla luottolaitoksilla olisi ainoastaan oikeus hakea keskusyhteisön jäsenyyttä. Keskusyhteisöillä olisi siten lain aluperäisen tarkoituksen mukaisesti edelleen osuuskuntalain mukainen oikeus päättää jäseneksi ottamisesta.

14 §. Pykälän 1 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin vastaamaan muualla laissa omaksuttua terminologiaa siten, että sanan ”johtokunta” sijasta käytettäisiin sanaa ”hallitus”. Momentin asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän 3 momenttia selkeytettäisiin lisäämällä momenttiin viittausta 46 §:ään. Momentin asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin yhteenliittymän vakavaraisuuden turvaamiseksi yhteisvastuun säilymisestä myös jäsenluottolaitoksen sulautuessa sellaiseen luottolaitokseen, joka ei ole keskusyhteisön jäsen. Ehdotetun momentin mukaan vastaanottavaan luottolaitokseen sovellettaisiin, mitä 3 momentissa säädetään eronneen tai erotetun jäsenluottolaitoksen yhteisvastuun säilymisestä. Vastaanottava luottolaitos olisi siten velvollinen maksamaan 45 §:ssä tarkoitettuja ylimääräisiä maksuja ja olisi vastuussa jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisön veloista 46 §:n mukaisesti viiden vuoden ajan sulautumisen rekisteröintiä lähinnä seuraavasta tilinpäätöspäivästä. Lisäksi sulautuvan jäsenluottolaitoksen olisi ilmoitettava sulautumisesta keskusyhteisölle ennen kuin sulautumissuunnitelma hyväksytään jäsenluottolaitoksen osuuskunnan kokouksessa tai yhtiökokouksessa.

48 a §. Lakiin lisättäisiin uusi 48 a §, jossa säädettäisiin yhteenliittymän vakavaraisuuden turvaamiseksi yhteisvastuun säilymisestä myös jäsenluottolaitoksen purkautuessa joko kokonaan selvitystilan kautta taikka osittain jakautumisen kautta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi siitä, että 45 §:ssä säädettyä

maksuvelvollisuutta ja 46 §:ssä säädettyä vastuuta muiden jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisön veloista sovelletaan myös selvitystilassa olevaan jäsenluottolaitokseen.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitystilaan asetetun jäsenluottolaitoksen varoja ei saisi ryhtyä jakamaan osakkeen- tai osuudenomistajalle ennen kuin viisi vuotta on kulunut selvitystilaan asettamisesta, ellei osakkeen- tai osuudenomistaja aseta turvaavaa vakuutta. Säännöksellä ehkäistäisiin tilanne, jossa vakavaraiset jäsenluottolaitokset pyrkisivät välttämään yhteisvastuun toteutumista purkautumalla yhteenliittymän taloudellisen aseman heikentyessä.

1.4. Kiinnitysluottopankkilaki

2 §. *Muut määritelmät.* Pykälään lisättäisiin uusi 1 a kohta, jossa säädettäisiin asuntoluoton määritelmästä. Asuntoluotolla tarkoitettaisiin tässä laissa luottoa, jonka vakuutena on asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön osakkeet sekä niihin rinnastuvat osuudet tai asumisoikeus taikka niitä vastaava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vakuus. Määritelmä on tarpeen, koska jäljempänä 9 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi rajoituksia, jotka koskisivat muiden kuin asuntoluottojen hyväksymistä kiinteistövuokaudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

Asuinkiinteistöllä tarkoitettaisiin omakoti— ja vapaa-ajankiinteistöä, asunto-osakeyhtiölain 1 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön omistamaa kiinteistöä sekä muuta pääasiassa asumiskäytössä olevaa kiinteistöä tai kiinteistön osaa, kuten sellaista osaa maatalouskiinteistöstä, jota käytetään asumistarkoituksiin. Pääasiassa asuinkäytössä oleva muun kiinteistöyhtiön kuin asunto-osakeyhtiön omistama kiinteistö ja tällaisen kiinteistöyhtiön osakkeet voitaisiin rinnastaa asunto-osakeyhtiön omistamaan kiinteistöön ja asunto-osakeyhtiön osakkeisiin.

9 §. *Joukkovelkakirjalainan vakuudet.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastaamaan kansainvälisten luottoluokituslaitosten vakuudellisille joukkovelkakirjalainoille aset-

tamia vaatimuksia siten, että joukkovelkakirjalainan vakuutena olevien luottojen ja muiden varojen yhteenlasketun kirjanpitoarvon olisi aina oltava suurempi kuin liikkeeseenlasketujen joukkovelkakirjalainojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät uudeksi 3 ja 4 momentiksi. Uudessa momentissa säädettäisiin niin ikään kansainvälisten luottoluokituslaitosten kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille asettamien vaatimusten mukaisesti, että vähintään 90 prosenttia kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuuksista olisi oltava asuntoluottoja. Asuntoluoton määritelmästä säädettäisiin edellä ehdotetun mukaisesti 2 §:ssä. Säännös ei estäisi korvaamasta asuntoluottoja 13 §:n mukaisilla täytevakuuksilla mainitussa lainkohdassa säädetyin edellytyksin.

9 a §. *Taseriskien hallinta.* Lakiin lisättäisiin uusi 9 a §, jossa säädettäisiin vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen riittävän luotokelpoisuuden varmistamiseksi vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin liittyvän maksuvalmius-, korko- ja valuuttariskin rajoittamisesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin maksuvalmiusriskin rajoittamisesta. Momentin mukaan vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen jäljellä oleva keskijuoksuaika ei saisi millään hetkellä olla pidempi kuin niiden vakuutena olevien varojen jäljellä oleva keskijuoksuaika. Jäljellä olevalla keskijuoksuajalla tarkoitettaisiin joukkovelkakirjalainojen ja vastaavasti niiden vakuutena olevien varojen jäljellä olevaa painotettua keskimääräistä juoksuaikaa. Rahoitustarkastus antaisi ehdotetun 5 momentin nojalla tarkemmat määräykset siitä, miten jäljellä oleva keskijuoksu-aika lasketaan. Momentissa tarkoitettu vertailu tulisi tehdä vakuuspoolikohtaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin korkoriskin rajoittamisesta. Momentin mukaan vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevista varoista minkä tahansa 12 kuukauden aikana saatavan koron tulisi jatkuvasti olla suurempi kuin niitä vastaaville joukkovelkakirjalainoille samana aikana maksettavan koron. Kiinnitysluottopankin olisi siten jatkuvasti seurattava sekä vakuudellisille

joukkovelkakirjalainoille minkä tahansa 12 kuukauden aikana maksettavien korkojen yhteenlaskettua määrää että joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityistä varoista vastaavana ajanjaksona saatavia korkoja.

Momentissa tarkoitettu vertailu tulisi tehdä vakuuspoolikohtaisesti ja maksuperusteisesti. Momenttia sovellettaessa tulisi ottaa huomioon myös joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen varojen suojaamiseksi korkorisikiltä tehdyt johdannaisopimukset.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin valuuttariskin rajoittamisesta siten, että vakuudellisen joukkovelkakirjalainan vakuudeksi saadaan 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittä ainoastaan sellainen luotto, joka on samassa valuutassa kuin joukkovelkakirjalaina. Siten kunkin vakuuspoolin tulisi aina olla sama valuutassa kuin ne joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena vakuuspooli on. Momenttia sovellettaessa voitaisiin ottaa huomioon myös joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien luottojen suojaamiseksi valuuttakurssiriskiltä tehdyt johdannaisopimukset

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, että pykälä koskee sekä kiinteistövakuudellisia että julkisyhteisövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja niiden vakuuksia.

Pykälän 5 momentissa valtuutettaisiin Rahoitustarkastus antamaan tarkempia määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta. Määräykset voisivat koskea esimerkiksi 1 momentissa tarkoitettun keskimaksuajan laskemista.

1.5. Laki sijoituspalvelu yrityksistä

14 §. *Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen.* Pykälän 2 momentissa olevia ilmoitusrajoja täydennettäisiin momentista edellisen lainmuutoksen yhteydessä vahingossa pois jääneellä 10 prosentin ilmoitusrajalla.

48 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälän 3 momenttia muutettaisiin edellä luottolaitoslain 94 §:n 3 momenttiin tehtyä muutosta vastaavasti.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Riittävän siirtymäajan varmistamiseksi ehdotetaan kuitenkin, että kiinnitysluottopankkien olisi täytettävä uudet vaatimukset vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

3. Säättämisjärjestys

Lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993), 69 §:n 2 momentti, 73 §:n 1 momentin 4 kohta, 76 §:n II ryhmän 1 a kohta, 78 c §:n 2 ja 4 momentti, 79 a §:n 5 momentti, 81 §:n otsikko ja 94 §:n 3 ja 7 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 69 §:n 2 momentti laissa 1340/1997 ja laissa 684/2000, 73 §:n 1 momentti, 76 §:n II ryhmän 1 a kohta, 79 a §:n 5 momentti ja 81 §:n otsikko mainitussa laissa 1340/1997, 78 c §:n 2 ja 4 momentti laissa 570/1996 ja 94 §:n 3 ja 7 momentti laissa 45/2002, sekä

lisätään 70 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1340/1997, uusi 4, 5 ja 6 momentti, seuraavasti:

69 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Luottolaitoksen asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

1) sellaiset 75 §:n 1—4 momentissa tarkoitettut erät, jotka on vähennetty luottolaitoksen omista varoista;

2) valuutan ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä 48 tunnin kuluessa maksusta;

3) arvopapereiden ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta sen mukaan, kumpi näistä toteutetaan aikaisemmin.

70 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Asiakasriskeihin ei lueta tätä pykälää sovellettaessa

1) 76 §:n I ryhmään luettavia eriä, jolle niiden lukeminen I ryhmään perustu ainoastaan I ryhmän 6 kohdassa tarkoitettuun takaukseen;

2) 76 §:n II ryhmän 1 ja 2 kohtiin luettavia sellaisia eriä, joiden jäljellä oleva juoksu-aika on enintään yksi vuosi, jollei niiden lukeminen II ryhmään perustu ainoastaan II ryhmän 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun takaukseen; asiakasriskiä laskettaessa saadaan lisäksi jättää huomioon ottamatta 80 prosenttia jokaisesta sellaisesta 76 §:n II ryhmän 1 kohtaan luettavasta erästä, jonka jäljellä oleva juoksu-aika on enemmän kuin yksi vuosi, mutta enintään 3 vuotta;

3) saamiset, joiden vakuutena on talletus tai siihen rinnastettava muu arvopaperi lainan antaneessa luottolaitoksessa tai sen emon- tai tytäryrityksessä;

4) luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan luotto- ja rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen kohdistuvia saamia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia;

5) alle vuoden pituisia sitovia luottolupauksia ja niihin rinnastettavia sitoumuksia jotka voidaan irtisanoa ehdoitta;

6) kiinnitysluottopankkilaissa (1240/1999) tarkoitettuja julkisyhteisö- ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja niihin rinnastettavia ulkomaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja;

7) muita saamia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joiden vakuutena on Rahoitustarkastuksen hyväksymiä, helposti rahaksi muutettavia arvopapereita, sekä sääs-

töpankkien ja osuuspankkien yhteenliittymään kuulumattomien osuuspankkien asiakasriskejä laskettaessa näiden pankkien keskusrahallaitokselta olevia saamisia.

Mitä 3 kohdassa säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista luotto- ja rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä sovelletaan osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen asiakasriskejä laskettaessa yhteisöihin, jotka osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:n 1—3 momentin mukaan muodostavat yhteenliittymän.

Tätä pykälää sovellettaessa asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaajaan, jos toinen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Omavelkaiseen takaukseen ja 4 momentin 3 kohdan mukaiseen talletukseen saadaan rinnastaa Rahoitustarkastuksen hyväksymät ehdot täyttävät luottojohdannais-sopimukset.

73 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät:

4) 38 §:n 2 momentissa tarkoitetut pääomailainat, joiden ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt;

76 §

Varojen riskiryhmittely

Luottolaitoksen varat ryhmitellään 72 §:ssä tarkoitettua suhdetta laskettaessa seuraavasti:

II ryhmä

1a) saamiset suomalaiselta talletussuojarahastolta ja sijoittajien korvausrahastolta sekä arvopaperimarkkinalain (495/1989) 4 a luvun 7 §:ssä tarkoitettulta selvitysrahastolta ja arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) 18 §:ssä tarkoitettulta kirjausrahastolta;

78 c §

Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyvät saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 69 §:ssä tarkoitettua asiakasriskiä laskettaessa Rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä eikä pysyvästi 15 miljoonaa euroa eikä koskaan 20 miljoonaa euroa.

79 a §

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärä

Jos 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai omistusyhteisö on toisen suomalaisen luottolaitoksen konsolidointiryhmän tytäryritys, siihen ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa luvan siihen, että konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen yrityksen omat varat sekä saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 2 ja 3 momentista poiketen ulkomaisen yrityksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

81 §

Vakavaraisuudesta ja suurista asiakasriskeistä johtuvat voitonjaon rajoitukset

94 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella ja luottolaitoksen konso-

lidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain

(523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisen maksutietojen rekisteröintiin.

— — — — —
Mitä osakeyhtiölain 9 luvun 12 §:n 4 momentissa ja osuuskuntalain 7 luvun 6 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritystä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

2.

Laki

säästöpankkilain 68 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 68 § seuraavasti:

68 §
Sulautumisesta päättää isäntien kokous. Jos säästöpankki omistaa kaikki osakeyhtiön osakkeet, säästöpankin hallitus ja osakeyhtiön hallitus voivat sopia osakeyhtiön sulau-

tumisesta säästöpankkiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

3.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2001 osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:n 2 momentti, sekä
muutetaan 3 §:n 1 momentti, 7 §:n 4 ja 6 momentti, 13 § ja 14 §:n 1 ja 3 momentti sekä
lisätään 14 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 48 a § seuraavasti:

3 §
Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettut osuus- pankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja luottolai-

tokset, joiden äänivallasta sanotut yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet, jotka kuuluvat jäseninä (jäsenluottolaitos) niitä ohjaamaan oikeutettuun osuuskuntaan (keskusyhteisö), keskusyhteisö, keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt, jäsenluottolaitosten luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuihin konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luotto- ja rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista yksi tai useampi edellä tässä momentissa tarkoitettu yhteisö yhdessä yhden tai useamman muun edellä tässä momentissa tarkoitettujen yhteisöiden kanssa omistaa yli puolet, muodostavat tässä laissa tarkoitettuna osuuspankkien yhteenliittymän, jos:

1) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla; ja

3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

7 §

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle ja sen konsolidointiryhmälle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa tarkoitettuna asiakaskokonaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 5 miljoonaa euroa, on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei

kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

13 §

Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettut osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki sekä luottolaitokset, joiden äänivallasta sanotut yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet, voivat hakea keskusyhteisön jäsenyyttä tehtyään päätöksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten ottamisesta luottolaitoksen sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on osuuskunnan kokouksessa annettu vähintään kaksi kolmasosaa äänestukseen osallistuneiden äänistä tai jos sitä on yhtiökokouksessa kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista.

14 §

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisöstä päättämällä sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten muuttamisesta sekä ilmoittamalla siitä kirjallisesti keskusyhteisön hallitukselle, jos yhteenliittymälle laskettu vakavaraisuus säilyy 8 §:ssä säädetyn mukaisena eroamisen jälkeenkin. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on annettu tai sitä kannattaa 13 §:n mukainen äänen ja osakkeiden enemmistö. Vakavaraisuuden säilyminen on todettava keskusyhteisön tilintarkastajien varmentamalla laskelmalla.

Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos vastaa kuitenkin yhteenliittymään kuuluvan toisen jäsenluottolaitoksen tai keskusyhteisön veloista ja sitoumuksista 46 §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos yhteenliittymään kuuluva jäsenluottolaitos tai keskusyhteisö asetetaan selvitystilaan viiden vuoden kuluessa siitä tilinpäätöspäivästä, joka lähinnä seuraa eroamista tai erottamista. Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos on myös velvollinen suorittamaan sellaiset ylimääräiset maksut, jotka keskusyhteisöllä on 45 §:n perusteella oikeus periä jäsenluottolaitoksilta edellä sanotulta ajalta.

Edellytyksenä jäsenluottolaitoksen sulautumiselle muuhun kuin toiseen jäsenluottolaitokseen on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, että sulautumisesta ilmoitetaan

kirjallisesti keskusyhteisön hallitukselle ennen sulautumissuunnitelman hyväksymistä ja että yhteenliittymälle laskettu vakavaraisuus ei sulautumisen johdosta laske alle 8 §:ssä säädetyn rajan. Vastaanottavaan luottolaitokseen sovelletaan, mitä 3 ja 4 momentissa säädetään eronneesta ja erotetusta jäsenluottolaitoksesta. Mainituissa momenteissa säädetty määräaika lasketaan sulautumisen rekisteröintiä lähinnä seuraavasta tilinpäätöspäivästä.

luottolaitoksen vastuusta selvitystilassa tai konkurssissa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen veloista, sovelletaan myös selvitystilassa olevaan jäsenluottolaitokseen.

Selvitystilassa olevan jäsenluottolaitoksen varoja ei saa ryhtyä jakamaan osakkeen- tai osuudenomistajille ennen kuin viisi vuotta on kulunut selvitystilan alkamista lähinnä seuraavasta tilinpäätöspäivästä, jollei osakkeen- tai osuudenomistaja aseta turvaavaa vakuutusta.

48 a §
Mitä 45 §:ssä säädetään jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta ja 46 §:ssä jäsen-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

4.

Laki

kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) 9 §:n 1 momentti, sekä
lisätään lain 2 §:ään uusi 1 a kohta ja 9 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 9 a § seuraavasti:

2 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1 a) asuntoluotolla kiinteistöluottoa, jonka vakuutena on asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön osakkeet ja niihin rinnastettavat osuudet tai asumisoikeus sekä edellä lueteltuihin rinnastuva Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vastaava vakuus; asuinkiinteistöllä tarkoitetaan tässä kohdassa pääasiassa asumiskäyttöön tarkoitettua kiinteistöä tai kiinteistön osaa;

9 §

Joukkovelkakirjalainan vakuudet

Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen varojen yhteenlasketun kirjanpitoarvon on jatkuvasti oltava suurempi kuin niiden liikkeeseenlaskettujen joukkovelkakirjalainojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo, joiden vakuutena varat ovat. Sama koskee julkisyhteisövuodellisten joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien varojen suhdetta. Tässä momentissa tarkoitettua suhdetta laskettaessa ei oteta huomioon 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luottoja.

Vähintään 90 prosenttia kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen luottojen kirjanpitoarvosta on oltava asunto-luottoja tai, 13 §:ssä säädetyn edellytyksin, siinä tarkoitettuja tätevuukuksia, jollei joukkovelkakirjalainan ehdoissa toisin määrätä.

9 a §

Taseriskien hallinta

Kiinnitysluottopankin on jatkuvasti huolehdittava siitä, että kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen jäljellä oleva keski-juoksu-aika on lyhyempi kuin niiden vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen varojen jäljellä oleva keskijuoksu-aika.

Kiinnitysluottopankin on lisäksi jatkuvasti huolehdittava siitä, että kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjojen vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityistä varoista minkä tahansa 12 kuukauden aikana saatavi-

en korkojen yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille samana aikana maksettavien korkojen yhteenlaskettu määrä. Tätä momenttia sovellettaessa otetaan huomioon myös kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien varojen suojaamiseksi korkoriskiltä tehdyt johdannaissopimukset.

Kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan vakuudeksi saadaan 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkitä ainoastaan sellainen vakuus, joka on samassa valuutassa kuin joukkovelkakirjalaina.

Mitä tässä pykälässä säädetään kiinteistövakuudellisesta joukkovelkakirjalainasta, sovelletaan vastaavasti julkisyhteisövakuudelliseen joukkovelkakirjalainaan.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Kiinnitysluottopankin on täytettävä tämän lain mukaiset vaatimukset viimeistään vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

5.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1996 sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 14 §:n 2 momentti ja 48 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 48/2002, seuraavasti:

14 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 10, 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankin-

nasta on myös ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

48 §

Salassapitovelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsoli-

dointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisöllä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä mo-

mentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993), 69 §:n 2 momentti, 73 §:n 1 momentin 4 kohta, 76 §:n II ryhmän 1 a kohta, 78 c §:n 2 ja 4 momentti, 79 a §:n 5 momentti, 81 §:n otsikko ja 94 §:n 3 ja 7 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 69 §:n 2 momentti laissa 1340/1997 ja laissa 684/2000, 73 §:n 1 momentti, 76 §:n II ryhmän 1 a kohta, 79 a §:n 5 momentti ja 81 §:n otsikko mainitussa laissa 1340/1997, 78 c §:n 2 ja 4 momentti laissa 570/1996 ja 94 §:n 3 ja 7 momentti laissa 45/2002, sekä
lisätään 70 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1340/1997, uusi 4, 5 ja 6 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

69 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Luottolaitoksen asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

1) 76 §:n I ryhmään luettavat erät, jollei niiden lukeminen I ryhmään perustu ainoastaan I ryhmän 6 kohdassa tarkoitettuun takaukseen;

2) 76 §:n II ryhmän 1 ja 2 kohtaan luettavat sellaiset erät, joiden jäljellä oleva juoksuaika on enintään yksi vuosi, jollei niiden lukeminen II ryhmään perustu ainoastaan II ryhmän 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun takaukseen; asiakasriskiä laskettaessa saadaan lisäksi jättää huomioon ottamatta 80 prosenttia jokaisesta sellaisesta 76 §:n II ryhmän 1 kohtaan luettavasta erästä, jonka jäljellä oleva juoksuaika on enemmän kuin yksi vuosi mutta enintään kolme vuotta; sekä

3) luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan luotto- ja rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen kohdistuvat 1 momentissa tarkoitettut saamiset, sijoitukset tai taseen ulkopuoliset sitoumukset.

Luottolaitoksen asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

1) *sellaiset 75 §:n 1—4 momentissa tarkoitettut erät, jotka on vähennetty luottolaitoksen omista varoista;*

2) *valuutan ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä 48 tunnin kuluessa maksusta;*

3) *arvopapereiden ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta sen mukaan, kumpi näistä toteutetaan aikaisemmin.*

Mitä 3 kohdassa säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista luotto- ja rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, sovelletaan osuuspankkilain 7 a §:ssä tarkoitetun yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen asiakasriskejä laskettaessa osuuspankkilain 7 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin yhteisöihin sekä niiden yhteisessä määräysvallassa oleviin yhteisöihin, jotka yhdistellään yhteenliittymään sen asiakasriskejä laskettaessa.

70 §

Asiariskejä koskevat rajoitukset

Asiakasriskeihin ei lueta tätä pykälää sovellettaessa

1) 76 §:n I ryhmään luettavia eriä, jollei niiden lukeminen I ryhmään perustu ainoastaan I ryhmän 6 kohdassa tarkoitettuun takaukseen;

2) 76 §:n II ryhmän 1 ja 2 kohtiin luettavia sellaisia eriä, joiden jäljellä oleva juoksuaika on enintään yksi vuosi, jollei niiden lukeminen II ryhmään perustu ainoastaan II ryhmän 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun takaukseen; asiakasriskiä laskettaessa saadaan lisäksi jättää huomioon ottamatta 80 prosenttia jokaisesta sellaisesta 76 §:n II ryhmän 1 kohtaan luettavasta erästä, jonka jäljellä oleva juoksuaika on enemmän kuin yksi vuosi, mutta enintään 3 vuotta;

3) saamiset, joiden vakuutena on talletus tai siihen rinnastettava muu arvopaperi lainan antaneessa luottolaitoksessa tai sen emo- tai tytäryrityksessä;

4) luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan luotto- ja rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen kohdistuvia saamisia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia;

5) alle vuoden pituisia sitovia luottolupauksia ja niihin rinnastettavia sitoumuksia jotka voidaan irtisanoa ehdoitta;

6) kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettuja julkisyhteisö- ja kiinteistövaikudellisia joukkovelkakirjalainoja ja niihin rinnastettavia ulkomaisia vakuudellisia

joukkovelkakirjalainoja;

7) muita saamisia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joiden vakuutena on Rahoitustarkastuksen hyväksymiä, helposti rahaksi muutettavia arvopapereita, sekä säästöpankkien ja osuuspankkien yhteenliittymään kuulumattomien osuuspankkien asiakasriskejä laskettaessa näiden pankkien keskusrahallaitokselta olevia saamisia.

Mitä 3 kohdassa säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista luotto- ja rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä sovelletaan osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen asiakasriskejä laskettaessa yhteisöihin, jotka osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:n 1—3 momentin mukaan muodostavat yhteenliittymän.

Tätä pykälää sovellettaessa asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaajaan, jos toinen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Omavelkaiseen takaukseen ja 4 momentin 3 kohdan mukaiseen talletukseen saadaan rinnastaa Rahoitustarkastuksen hyväksymät ehdot täyttävät luottojohdannaissopimukset.

73 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät

4) 38 §:n 2 momentissa tarkoitettu pääomalaina;

76 §

Varojen riskiryhmittely

Luottolaitoksen varat ryhmitellään 72 §:ssä tarkoitettua suhdetta laskettaessa seuraavasti:

II ryhmä

1 a) saamiset suomalaiselta talletussuoja-

73 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät:

4) 38 §:n 2 momentissa tarkoitettut pääomalainat, joiden ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt;

76 §

Varojen riskiryhmittely

Luottolaitoksen varat ryhmitellään 72 §:ssä tarkoitettua suhdetta laskettaessa seuraavasti:

II ryhmä

1a) saamiset suomalaiselta talletussuoja-

rahastolta;

rahastolta ja sijoittajien korvausrahastolta sekä arvopaperimarkkinalain (495/1989) 4 a luvun 7 §:ssä tarkoitettulta selvitysrahastolta ja arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) 18 §:ssä tarkoitettulta kirjausrahastolta;

78 c §

Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyvät saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 69 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiakasriskiä laskettaessa rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Kaupankäyntivarastoon sisältyvät saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 69 §:ssä tarkoitettua asiakasriskiä laskettaessa rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa eua vastaavaa markkamäärää tai 100 miljoonaa markkaa eikä koskaan 20 miljoonaa eua vastaavaa markkamäärää tai 140 miljoonaa markkaa.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä eikä pysyvästi 15 miljoonaa euroa eikä koskaan 20 miljoonaa euroa.

79 a §

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärä

Jos 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai omistusyhteisö on toisen suomalaisen luottolaitoksen konsolidointiryhmän tytäryritys, siihen ei sovelleta mitä 1 momentissa säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai omistusyhteisö on toisen suomalaisen luottolaitoksen konsolidointiryhmän tytäryritys, siihen ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa luvan siihen, että konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen yrityksen omat varat sekä saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 2 ja 3 momentista poiketen ulkomaisen yrityksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

81 §

Vakavaraisuudesta johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

81 §

Vakavaraisuudesta ja suurista asiakasriiskeistä johtuvat voitonjaon rajoitukset

94 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella ja luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai ryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Mitä osakeyhtiölain 9 luvun 12 §:n 4 momentissa säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

Luottolaitoksella ja luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Mitä osakeyhtiölain 9 luvun 12 §:n 4 momentissa ja osuuskuntalain 7 luvun 6 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

2.

Laki**säästöpankkilain 68 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 68 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

68 §

Sulautumisesta päättää isäntien kokous. Tytäryhtiösulautumisessa sulautumisesta voi kuitenkin päättää sulautuvan yhtiön hallitus.

Ehdotus

68 §

Sulautumisesta päättää isäntien kokous. *Jos säästöpankki omistaa kaikki osakeyhtiön osakkeet, säästöpankin hallitus ja osakeyhtiön hallitus voivat sopia osakeyhtiön sulautumisesta säästöpankkiin.*

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .*

3.

Laki**osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2001 osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:n 2 momentti, sekä
muutetaan 3 §:n 1 momentti, 7 §:n 4 ja 6 momentti, 13 § ja 14 §:n 1 ja 3 momentti sekä
lisätään 14 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 48 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitetut osuuspankkiosakeyhtiöt ja osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki, jotka kuuluvat jäseninä (jäsenluottolaitos) niitä ohjaamaan oikeutettuun osuuskuntaan (keskusyhteisö), keskusyhteisö, keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt, jäsenluottolaitosten luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuun konsoli-

Ehdotus

3 §

Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitetut osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja luottolaitokset, joiden äänivallasta sanotut yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet, jotka kuuluvat jäseninä (jäsenluottolaitos) niitä ohjaamaan oikeutettuun osuuskuntaan (keskusyhteisö), keskusyhteisö, keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhtei-

dointiryhmään kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luotto- ja rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista yksi tai useampi edellä tässä momentissa tarkoitettu yhteisö yhdessä yhden tai useamman muun edellä tässä momentissa tarkoitettujen yhteisöiden kanssa omistaa yli puolet, muodostavat tässä laissa tarkoitettujen osuuspankkien yhteenliittymän, jos:

1) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla; ja

3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

Yhteenliittymään luetaan lisäksi sellainen keskusyhteisön jäsenluottolaitos, jonka äänivallasta yksi tai useampi muu jäsenluottolaitos omistaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman muun jäsenluottolaitoksen tai keskusyhteisön kanssa yli puolet.

söt, jäsenluottolaitosten luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuihin konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luotto- ja rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista yksi tai useampi edellä tässä momentissa tarkoitettu yhteisö yhdessä yhden tai useamman muun edellä tässä momentissa tarkoitettujen yhteisöiden kanssa omistaa yli puolet, muodostavat tässä laissa tarkoitettujen osuuspankkien yhteenliittymän, jos:

1) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla; ja

3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

7 §

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle ja sen konsolidointiryhmälle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 500 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiakaskononaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 5 miljoonaa euroa,

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle ja sen konsolidointiryhmälle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa tarkoitettujen asiakaskononaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 5 miljoonaa euroa,

on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

13 §

Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettujen osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki sekä luottolaitokset, joiden äänivallasta sanotut yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet, voivat liittyä keskusyhteisön jäseneksi tekemällä päätöksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten ottamisesta luottolaitoksen sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on osuuskunnan kokouksessa annettu vähintään kaksi kolmasosaa äänestykseen osallistuneiden äänistä tai jos sitä on yhtiökokouksessa kannannut vähintään kaksi kolmasosaa.

14 §

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisöstä päättämällä sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten muuttamisesta sekä ilmoittamalla siitä kirjallisesti keskusyhteisön johtokunnalle, jos yhteenliittymälle laskettu vakavaraisuus säilyy 8 §:ssä säädetyn mukaisena eroamisen jälkeenkin. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on annettu tai sitä kannattaa 13 §:n mukainen äänen ja osakkeiden enemmistö. Vakavaraisuuden säilyminen on todettava keskusyhteisön tilintarkastajien varmentamalla laskelmalla.

Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos vastaa kuitenkin yhteenliittymään kuuluvan toisen jäsenluottolaitoksen tai keskusyhteisön veloista ja sitoumuksista, jos yhteenliittymään kuuluva jäsenluottolaitos tai keskusyhteisö asetetaan selvitystilaan viiden vuoden kuluessa siitä tilinpäätöspäivästä, joka lähinnä seuraa eroamista tai erottamista. Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos on myös velvollinen suorittamaan sellaiset ylimääräiset maksut, jotka keskusyhteisöllä on 45 §:n perusteella oikeus periä jäsenluotto-

on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

13 §

Osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettujen osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki sekä luottolaitokset, joiden äänivallasta sanotut yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet, voivat *hakea keskusyhteisön jäsenyyttä* tehtyään päätöksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten ottamisesta luottolaitoksen sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on osuuskunnan kokouksessa annettu vähintään kaksi kolmasosaa äänestykseen osallistuneiden äänistä tai jos sitä on yhtiökokouksessa kannannut vähintään kaksi kolmasosaa *annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista*.

14 §

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisöstä päättämällä sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä tarkoitettujen määräysten muuttamisesta sekä ilmoittamalla siitä kirjallisesti keskusyhteisön *hallitukselle*, jos yhteenliittymälle laskettu vakavaraisuus säilyy 8 §:ssä säädetyn mukaisena eroamisen jälkeenkin. Päätös on pätevä vain, jos sen puolesta on annettu tai sitä kannattaa 13 §:n mukainen äänen ja osakkeiden enemmistö. Vakavaraisuuden säilyminen on todettava keskusyhteisön tilintarkastajien varmentamalla laskelmalla.

Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos vastaa kuitenkin yhteenliittymään kuuluvan toisen jäsenluottolaitoksen tai keskusyhteisön veloista ja sitoumuksista *46 §:ssä tarkoitettulla tavalla*, jos yhteenliittymään kuuluva jäsenluottolaitos tai keskusyhteisö asetetaan selvitystilaan viiden vuoden kuluessa siitä tilinpäätöspäivästä, joka lähinnä seuraa eroamista tai erottamista. Eronnut tai erotettu jäsenluottolaitos on myös velvollinen suorittamaan sellaiset ylimääräiset maksut, jotka keskusyhteisöllä on 45 §:n perusteella

Voimassa oleva laki

Ehdotus

laitoksilta edellä sanotulta ajalta.

oikeus periä jäsenluottolaitoksilta edellä sanotulta ajalta.

Edellytyksenä jäsenluottolaitoksen sulautumiselle muuhun kuin toiseen jäsenluottolaitokseen on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, että sulautumisesta ilmoitetaan kirjallisesti keskusyhteisön hallitukselle ennen sulautumissuunnitelman hyväksymistä ja että yhteenliittymälle laskettu vakavaraisuus ei sulautumisen johdosta laske alle 8 §:ssä säädetyn rajan. Vastaanottavaan luottolaitokseen sovelletaan, mitä 3 ja 4 momentissa säädetään eronneesta ja erotetusta jäsenluottolaitoksesta. Mainituissa momenteissa säädetty määräaika lasketaan sulautumisen rekisteröintiä lähinnä seuraavasta tilinpäätöspäivästä.

48 a §

Mitä 45 §:ssä säädetään jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta ja 46 §:ssä jäsenluottolaitoksen vastuusta selvitystilassa tai konkurssissa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen veloista, sovelletaan myös selvitystilassa olevaan jäsenluottolaitokseen.

Selvitystilassa olevan jäsenluottolaitoksen varoja ei saa ryhtyä jakamaan osakkeen- tai osuudenomistajille ennen kuin viisi vuotta on kulunut selvitystilan alkamista lähinnä seuraavasta tilinpäätöspäivästä, jollei osakkeen- tai osuudenomistaja aseta turvaavaa vakuutta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

4.

Laki

kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) 9 §:n 1 momentti sekä

lisätään lain 2 §:ään uusi 1 a kohta ja 9 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 9 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan

1 a) asuntoluotolla kiinteistöluottoa, jonka vakuutena on asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön osakkeet ja niihin rinnastettavat osuudet tai asumisoikeus sekä edellä lueteltuihin rinnastuva Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vastaava vakuus; asuinkiinteistöllä tarkoitetaan tässä kohdassa pääasiassa asumiskäyttöön tarkoitettua kiinteistöä tai kiinteistön osaa;

9 §

Joukkovelkakirjalainan vakuudet

Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskevien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin näiden lainojen vakuudeksi merkittyjen kiinteistöluottojen ja 13 §:ssä tarkoitettujen täytevakuuksien yhteenlaskettua kirjanpitoarvoa. Sama koskee julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien julkisyhteisöluottojen ja täytevakuuksien suhdetta. Kiinteistöluotto-

9 §

Joukkovelkakirjalainan vakuudet

Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskevien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen varojen yhteenlasketun kirjanpitoarvon on jatkuvasti oltava suurempi kuin niiden liikkeeseenlaskettujen joukkovelkakirjalainojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo, joiden vakuutena varat ovat. Sama koskee julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien varojen suhdetta. Tässä momen-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jen kirjanpitoarvoa laskettaessa ei lasketa mukaan 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua luottoa.

tissa tarkoitettua suhdetta laskettaessa ei oteta huomioon 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luottoja.

Vähintään 90 prosenttia kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen luottojen kirjanpitoarvosta on oltava asuntoluottoja tai, 13 §:ssä säädetyin edellytyksin, siinä tarkoitettuja täytevakuuksia, jollei joukkovelkakirjalainan ehdossa toisin määrätä

9 a §

Taseriskien hallinta

Kiinnitysluottopankin on jatkuvasti huolehdittava siitä, että kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen jäljellä oleva keskiuoksu-aika on lyhyempi kuin niiden vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkittyjen varojen jäljellä oleva keskiuoksu-aika.

Kiinnitysluottopankin on lisäksi jatkuvasti huolehdittava siitä, että kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjojen vakuudeksi 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityistä varoista minkä tahansa 12 kuukauden aikana saatavien korkojen yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille samana aikana maksettavien korkojen yhteenlaskettu määrä. Tätä momenttia sovellettaessa otetaan huomioon myös kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja niiden vakuutena olevien varojen suojaamiseksi korkorisikiltä tehdyt johdannaissopimukset.

Kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan vakuudeksi saadaan 10 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkitä ainoastaan sellainen vakuus, joka on samassa valuutassa kuin joukkovelkakirjalaina.

Mitä tässä pykälässä säädetään kiinteistövakuudellisesta joukkovelkakirjalainasta, sovelletaan vastaavasti julkisyhteisövuoksuvelkaseuran joukkovelkakirjalainaan.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä

kuuta 2000 . Kiinnitysluottopankin on täytettävä tämän lain mukaiset vaatimukset viimeistään vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

5.

Laki**sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 ja 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1996 sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 14 §:n 2 momentti ja 48 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 48/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 10, 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

48 §

Salassapitovelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvala yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalle yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidoin-

Sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvala yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalle yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidoin-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

tiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, *jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus*. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista *eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisen maksutietojen rekisteröintiin*.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .*